



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Sportovní gymnázium, Brno, Botanická 70

Botanická 70, 602 00 Brno

Identifikátor školy: 600 013 634

Termín konání orientační inspekce: 20. – 23. březen 2001

Čj.	122 200/2001-05010
Signatura	ol2zu210

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Sportovní gymnázium, Brno, Botanická 70 je zřízeno MŠMT ČR jako příspěvková organizace. Škola realizuje 6 letou a 4 letou formu studia ve studijních oborech 79-41-K/013 Gymnázium – tělesná výchova a 79-41-K/020 Gymnázium – sportovní příprava. Ve třídách se zaměřením na sportovní přípravu jsou zařazeni žáci v kmenových sportech (atletika, plavání, sportovní gymnastika, tenis, volejbal) a mimořádně talentovaní sportovci se všeobecným zaměřením (jiných sportovních odvětví).

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Česká školní inspekce hodnotila kvalitu vzdělávání v oblasti plánování a přípravy výuky, podmínek výuky, organizace, metod a forem výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace. Hodnocení vychází z hospitací v českém jazyce, společenských věd a přírodních věd a profilujících předmětech tělesná výchova, teorie sportovní přípravy a sportovní příprava.

Hodnocení kvality vzdělávání

Český jazyk a literatura

Výuka českého jazyka a literatury probíhala v době konání inspekce v souladu se schválenými učebními plány i osnovami. Vyučující mají vypracovány tematické plány, které zabezpečují kontinuitu učiva mezi ročníky. Cíle hodin byly v některých hospitovaných hodinách nepřesně formulovány: byly stanoveny vzhledem k činnosti učitelek, nebo formou učebních požadavků.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících je v souladu s právními předpisy. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým zásadám, učební prostředí však postrádalo podnětné prvky pro výuku. Didaktická technika je ve škole k dispozici, nebyla ve sledovaných hodinách využita. Žáci mají k dispozici vhodné učebnice a čítanky, mohou rovněž využívat nabídky žákovské knihovny. Její fond není rozsáhlý, ale je žáky využíván a průběžně dle finančních možností školy doplňován. Tempo výuky odpovídalo věku a schopnostem žáků. Psychohygienické podmínky vyučovacího procesu byly většinou optimální, s výjimkou hodin, v nichž převládal verbální projev učitelek.

Převažovaly frontální metody výuky, méně byla zařazována samostatná práce žáků s diferencovanými úkoly. Práce s literárním textem a jeho rozbor v hodinách literatury, výklad vedený za spoluúčasti žáků a řízený rozhovor podněcoval zájem žáků o učivo a evokoval diskusi. V menší míře bylo probíráno jazykové učivo. V hodinách jazyka se vyučující v podstatě omezily na písemné ověřování dříve získaných poznatků s následným rozбором problematických gramatických jevů. Všechny učitelky se snažily žáky aktivizovat a rozvíjet u nich logické myšlení. Nejvíce se jim dařilo zapojit žáky do výuky v obou skupinách primy. Organizační pokyny byly jasné a srozumitelné, učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně.

Vstupní motivace spočívala ve sdělení tématu a obsahu hodiny, průběžná motivace s využitím ukázek, obrazového materiálu, žákovského referátu, soutěže a aktualizace učiva přispěla ke zvýšení zájmu žáků. Učitelky upozorňovaly na mezipředmětové vztahy, regionální specifika a navazovaly na osobní prožitky žáků. Učivo bylo procvičováno většinou v úvodu hodin formou orientačního i individuálního opakování a mělo návaznost na probíranou látku. Žáci při něm prokazovali velmi dobré znalosti a vědomosti. Hodnocení žáků učitelkami bylo

převážně kladné, snaha a pokrok byly oceňovány. Klasifikace byla objektivní, spravedlivá a řádně zdůvodněná.

Vyučování probíhalo v klidné a přátelské atmosféře. Pravidla jednání byla žákům známá, respektovali je a akceptovali, komunikace byla založena na vzájemné důvěře. Ve většině hodin byli žáci vedeni k samostatnosti, souvislému vyjadřování a vyvozování závěrů. Komunikativní schopnosti a dovednosti žáků nebyly dostatečně rozvíjeny pouze ojedinele, kdy formulace otázek evokovaly jednoslovné odpovědi žáků. Verbální i neverbální projevy učitelek byly na velmi dobré úrovni, k žákům projevovaly vstřícný a laskavý vztah.

Kvalita výuky českého jazyka a literatury byla na velmi dobré úrovni.

Společenskovědní předměty (dějepis, občanská výchova, základy společenských věd, seminář společenskovědní)

Plánování výuky nevychází z učebních osnov realizovaného vzdělávacího programu pro gymnázia. Vyučující sice mají zpracovány tematické plány, v nich však nejsou zahrnuta všechna témata daná osnovami. Ve výuce tedy nejsou plněny učební osnovy. Stanovené cíle vyučovacích hodin odpovídaly aktuálnímu složení tříd, navazovaly na probrané a procvičené učivo, ale nebyly vždy splněny.

Obě vyučující mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Výuka probíhala v kmenových třídách, které jsou prostorné a splňují psychohygienické požadavky. Vybavení učebními pomůckami není zcela optimální. Pro výuku dějepisu nemá škola dostatek nových historických atlasů a map. Ve vyučovacím procesu jsou používány zastaralé mapy a atlasy, které nevyjadřují současný pohled na historii. K dispozici jsou videokazety a soubor diapozitivů. V ostatních společenskovědních předmětech žáci pracují se základními učebními texty a pomůckami.

Vzdělávání žáků probíhalo převážně frontálním způsobem, ve kterém dominovala role vyučujících. Učivo bylo žákům předáváno prostřednictvím hotových poznatků a faktografických údajů, prostor pro samostatné a aktivní učení nebyl vytvářen v dostatečné míře. Velmi málo bylo využíváno dalších zdrojů informací. Dostupné učební pomůcky a učební texty byly využívány přiměřeně. Zařazení hodin v rozvrhu odpovídalo psychohygienickým zásadám.

Vstupní informace při zahájení výuky a seznámení žáků s cílem hodin neměly výrazně motivující účinek, na který by se dalo v dalším průběhu hodiny navazovat. Vyučující žáky motivovaly spíše během výuky formou pozitivního hodnocení, zejména dobrých výkonů při zkoušení a opakování. Klasifikaci nebyla vždy řádně zdůvodněna.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla ve sledovaných vyučovacích hodinách založena na vzájemné důvěře, vyučování probíhalo v příjemné atmosféře. Při frontální organizaci výuky komunikace mezi žáky navzájem probíhala spíše ojedinele.

Kvalita vzdělávání společenskovědních předmětů byla pouze vyhovující.

Přírodovědné předměty (biologie, seminář a cvičení z biologie, chemie, fyzika)

Výuka přírodovědných předmětů je realizována v souladu s učebními plány, učební osnovy jsou plněny. Kontinuitu výuky zajišťují kvalitně zpracované tematické plány. Bezprostřední příprava učitelů byla převážně promyšlená, výukové cíle respektovaly aktuální složení třídy.

Odborná a pedagogická způsobilost učitelů je v souladu s právní normou. Pro výuku přírodovědných předmětů jsou k dispozici dvě prostorné odborné učebny, účelně vybavené audiovizuální a didaktickou technikou, jejichž prostředí tvoří motivující rámec pro výuku. Materiální vybavení pomůckami je průměrné, většina pomůcek je starších, ale funkčních.

Některé používané modely a nástěnné pomůcky do chemie a biologie vytvořili žáci v rámci seminárních prací. Učebnice mají žáci k dispozici, ne vždy byly v průběhu využity. Psychohygienické zásady byly ve větší části výuky dodržovány, při převládajících aktivitách učitele v nižším ročníku nebyly optimální.

Organizace, metody a formy výuky vycházely ze stanoveného cíle, který byl vždy splněn. Srozumitelný výklad navazoval na upevněné znalosti žáků, které byly ověřovány orientačním a individuálním zkoušením. Učitelé nevyžadovali pouze encyklopedické znalosti, ale rozvíjeli logické myšlení žáků vhodně kladenými otázkami, či formou úloh. Vždy byl kladen důraz na odbornou terminologii, správné používání jednotek, učivo bylo interpretováno a procvičováno v širších souvislostech. Ve větší části sledovaných hodin vedli učitelé žáky k aktivní účasti na výuce (metoda kladení otázek, sokratovská metody výkladu, diskuse). Hodiny měly dynamický průběh, vyučovací čas byl účelně využit ve prospěch činností žáků. Účelná práce s textem v těchto hodinách podporovala aktivní učení, žáci samostatně vyhledávali informace a vyvozovali závěry. Menší část sledované výuky, kdy byly žákům předkládány hotové poznatky a učiva diktováno bez využití učebnic, byla méně efektivní z hlediska využití času.

Nevýrazná vstupní motivace sdělením obsahu hodiny neposkytovala žákům dostatečnou představu o významu učiva, či dovedností, které mají získat. Průběžná motivace prostřednictvím aplikačních úloh, problémových otázek a využívání vlastních zkušeností žáků pak příznivě ovlivnila jejich aktivitu. Zpětnou vazbu získávali učitelé v průběhu výuky, závěrečné shrnutí a zhodnocení hodiny bylo provedeno zřídka. Chybělo hodnocení výkonů žáka při zkoušení, většinou i zdůvodnění klasifikace, k sebehodnocení žáci vedeni nebyli.

Společným rysem všech hodin byla příznivá atmosféra, oboustranně vstřícné vztahy mezi učiteli a žáky a výrazně individuální přístup k nim. Žáci projevovali učitelům důvěru, reagovali otevřeně a pokud dostávali příležitost neostýchali se diskutovat a projevit vlastní názory. Diskuse byla vyučujícími citlivě řízena za spoluúčasti ostatních žáků. Zejména v části hodin biologie byla interakce a komunikace vynikající. V menší části sledované výuky nebyly v dostatečné míře rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků, zejména při dominujících aktivitách vyučujících. Verbální i neverbální komunikace učitelů byla velmi dobrá.

Kvalita výuky přírodovědných předmětů byla celkově na velmi dobré úrovni.

Sportovní příprava a teorie sportovní přípravy

Výuka tříd se zaměřením 79-41-K/020 – sportovní příprava je realizována v souladu se schválenými učebními plány a učebními osnovami. Předmět tělesná výchova je nahrazen sportovní přípravou s hodinovou dotací 10 – 18 hodin týdně při zachování minimální dotace ostatních předmětů. Sportovní příprava se dělí podle kmenových sportů (atletika, sportovní gymnastika, plavání, tenis a volejbal dívek) a zahrnuje tréninky, soustředění, účast na sportovních soutěžích. Obsah sportovní přípravy je vymezen plány, zahrnujícími základní i vrcholovou etapu sportovního tréninku. Rámcové tréninkové plány zpracovávají vedoucí trenéři kmenových sportů a trenéři jednotlivých tréninkových skupin (popř. další podrobné časové rozvržení vzhledem k tréninkovému cyklu a výhledovým sportovním cílům). Do učebních plánů je zařazen povinně volitelný předmět Teorie sportovní přípravy, který je volitelným maturitním předmětem. Předmět je vyučován v souladu s učebními osnovami pro sportovní školy vydanými MŠMT pod čj. 26 824/92-50 dne 30. 11. 1992. Po vykonání maturitní zkoušky získávají žáci ve spolupráci s příslušným sportovním svazem licenci trenéra III. třídy. Sportovní přípravu zajišťuje devatenáct trenérů splňujících podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, kteří mají většinou dlouholeté zkušenosti (6 trenérů reprezentace), stejně tak jako tři učitelé teorie sportovní přípravy. Materiální a psychohygienické podmínky plně odpovídají potřebám a tréninkovým cílům. Pro sportovní

přípravu jsou využívány na základě dlouhodobých i krátkodobých smluv 3 bazény, tenisové kurty, sportovní haly, tělocvičny a sportoviště školy. V některých zařízeních je umožněna i dostatečná regenerace žáků, rezervy jsou v lékařském zajištění, které je finančně limitováno. Problematická je vzdálenost několika zařízení od místa školy. Na tato sportoviště ve většině případů v souladu s bezpečnostními předpisy doprovázejí žáky trenéři, popřípadě je pro tyto účely využíván školní autobus.

Vlastní tréninkový proces a jeho kontrola jsou především v kompetenci příslušných sportovních svazů. ČŠI hospitovala tréninkové jednotky všech kmenových sportů.

Sportovní příprava probíhala podle vypracovaných plánů. Stanovené cíle odpovídaly potřebám a charakteru příslušného tréninkového období a jednotlivých složek přípravy (všeobecná, speciální, tělesná, technická, taktická). Tréninkový proces, ve kterém byly plněny postupné výkonnostní cíle, probíhal na vysoké odborné úrovni. Všeobecné i speciální rozcvičení, vlastní průběh tréninkových jednotek včetně metod, forem i zatížení byl kvalitní a plně odpovídal požadavkům. Jako protiváha jednostrannému zatížení byly pravidelně zařazovány kompenzační cvičení a regenerace. Náročnost ve sportovní oblasti je diferencována vzhledem k individuálním předpokladům žáků.

Předmět teorie sportovní přípravy je realizován ve standardně vybavených třídách. Sledovaná výuka měla klasickou stavbu s orientačním opakováním v úvodní části. Učivo bylo předáváno srozumitelně, zřetelně a zajímavě na velmi dobré odborné úrovni s častými odkazy a příklady z praxe. Výrazně se uplatňovala metoda výkladu, při kterém bylo vhodně využito video. Učitelé poznámky žákům diktovali, jelikož není v současné době k dispozici vhodná učebnice. Žáci projevovali o předmět průměrný zájem, rezervy byly v rozvoji komunikativních dovedností. Měli dostatek prostoru k vyjádření vlastního názoru, ne vždy jej však využívali.

Motivace žáků ve sportovní přípravě je vynikající, zvláště v konfrontaci se zpětnou vazbou (průběžné funkční ukazatele výkonnosti, kontrolovaná intenzita tréninku). Individuální přístup k žákům je samozřejmostí každého trenéra, stejně tak je oceňována snaha a pokrok ve výsledcích (absolutních nebo dílčích). Rozvoj speciálních dovedností žáků a sportovní výkonnosti je na vynikající úrovni. Verbální komunikace trenérů je na velmi dobré úrovni. Prostředí a celková atmosféra je podnětná a přátelská. Významným rysem je respektování osobnosti žáka a zaujetí trenérů pro úspěšnost žáků a celé školy.

Kvalita výuky teorie sportovní přípravy a sportovní přípravy ve sledovaných kmenových sportech byla celkově vynikající.

Tělesná výchova

Předmět je vyučován v souladu s učebními dokumenty MŠMT podle tematických plánů, které jsou jednotně vypracovány pro třídy se studijním zaměřením na rozšířenou tělesnou výchovu (79-41-K/013 – tělesná výchova), v rozsahu 4 – 6 hodin týdně (z toho 1 hod. sportovní hry). Rozvržení učiva, kontinuita výuky a stanovení cílů v jednotlivých ročnících odpovídají učebním osnovám. Do těchto tříd jsou zařazováni žáci jiných sportovních odvětví, která nepatří mezi kmenové sporty školy (sportovní přípravu absolvují ve sportovních klubech). Součástí výuky jsou zimní a letní soustředění podle vypracovaného harmonogramu a obsahu pro jednotlivé ročníky. Vedení školy jsou učitelé vždy v předstihu předkládány vypracované plány s přesnou náplní (program soustředění), včetně personálního obsazení, finančního zajištění, školení bezpečnosti a následného zhodnocení. Předmětová komise tělesné výchovy se schází dle potřeby a předložené zápisy z těchto schůzek vypovídají o aktivní práci učitelů.

Předmět vyučují čtyři učitelé splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, kteří mají v této oblasti dlouholeté zkušenosti, což se výrazně projevilo na výborné kvalitě

sledované výuky. Prostorové a materiální vybavení školy pro výuku tělesné výchovy umožňuje plnit stanovené cíle odpovídající sportovnímu zaměření, je nadstandardní. K dispozici je tělocvična 30 x 15 m pro sportovní hry, gymnastiku atd., víceúčelová hala s umělým povrchem (tréninková atletická hala, volejbal) a posilovna (20 stanovišť). V případě příznivého počasí škola využívá atletické hřiště s umělým povrchem (dráha 180 m s rovinkou 60 m). Dále na základě smluv o pronájmu využívá tělocvičny Sokola Královo Pole a bazén. Vybavení cvičebním nářadím a náčiním je velmi dobré. V blízkosti tělocvičny jsou sociální zařízení pro žáky (šatny, umyvárny, sprchy a WC), která mají průměrnou úroveň. V souladu s koncepčními záměry školy bude provedena rekonstrukce těchto zařízení. Výuka předmětu je rozdělena většinou do hodinových a dvouhodinových, v primě a sekundě do tříhodinových celků, což není z hlediska psychohygieny žáků, efektivity a zdravotního významu příliš vhodné. Probíhá souběžně na několika místech na základě střídání (tzv. "koleček").

Většina sledované výuky se vyznačovala vynikající přípravou s klasickým vedením a správnou skladbou hodiny jak po metodické, tak i odborné stránce. Stavba hodin odpovídala výukovým cílům a zásadám přiměřenosti. Učitelé volili odpovídající metody a cvičební prostředky. Předvedené ukázky, vysvětlování prováděných cviků a důraz na bezpečnost byly vynikající, stejně tak výběr cvičení jednotlivce i herních cvičení a opravování chybného provedení. V průběhu a na závěr výuky učitelé v některých případech vhodně zařazovali relaxační a kompenzační cvičení. Efektivita cvičení a fyzické zatížení byly přiměřeně vysoké, při respektování věkových dispozic. Rozvoj pohybových dovedností a sportovní výkonnosti žáků je na vysoké úrovni.

Zájem žáků o výuku byl velmi dobrý. Učitelé žáky vhodně motivují pomocí soutěživých cvičení, vlastní hrou a hodnocení provádějí formou testů a pochvalou, je oceňována snaha.

V hodinách byla vynikající atmosféra, stejně tak verbální projevy učitelů. Oboustranná komunikace mezi učiteli a žáky byla velmi dobrá.

Výuka tělesné výchovy je hodnocena celkově jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka profilujících předmětů tělesná výchova a sportovní příprava je koordinována s mimoškolní sportovní přípravou, závodní činností žáků, reprezentací sportovních oddílů i ČR a její kvalita má celkově vynikající úroveň. V přírodovědných předmětech a českém jazyce byla kvalita výuky hodnocena jako velmi dobrá. Závažné nedostatky byly zjištěny ve výuce společenských věd.

Celkově byla kvalita výuky sledovaných předmětů na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce Sportovního gymnázia je zpracována na základě spolupráce se zřizovatelem a zástupci sportovních svazů a respektuje Usnesení vlády ČR č. 718 k Zásadám komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace, včetně systému výchovy sportovních talentů. Prioritním záměrem školy je vytvořit optimální podmínky pro skloubení gymnaziálního studia a sportovní činnosti vrcholových sportovců. Všeobecné cíle - příprava žáků ke studiu na vysokých školách i specifické cíle - rozvíjení sportovní výkonnosti žáků, výběr a příprava kandidátů juniorské, akademické a seniorské reprezentace ČR se daří podle dosahovaných výsledků žáků a absolventů školy úspěšně naplňovat. Koncepce se promítá do ročního plánu

práce, který zahrnuje veškerou činnost školy. Konkretizace úkolů a zodpovědnost za plnění je zakotvena v týdenních operativních plánech. Zpětnou vazbu získává ředitel školy vyhodnocováním úkolů na pravidelných poradách rozšířeného vedení školy, z nichž vyplývají závěry a opatření. Sportovní příprava žáků je plánována i zajištěna vynikajícím způsobem. V souladu s § 6 Výnosu MŠ ČR č. 17 780/87-33 “O školách pro mimořádně nadané a talentované žáky v oblasti sportu (sportovní školy) a třídách s vrcholovou sportovní přípravou ve středních odborných učilištích” zahrnuje sportovní tréninky, soustředění, účast na sportovních soutěžích a regeneraci. Roční tréninkové plány zpracované vedoucími trenéry ve spolupráci se sportovními svazy jsou dále specifikovány jednotlivými trenéry příslušných sportovních odvětví do měsíčních a týdenních plánů. Kvalitně plánován je i systém soustředění pro obě realizovaná studijní zaměření.

Ve šk. roce 2000/01 vyučuje škola obory v souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR č. 22 664/2000-21 ze dne 30. 6. 2000, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení. Výuka ve čtyřletém studiu respektuje učební plán MŠMT ČR č. 20 595/99-22, šestileté studium vychází z učebního plánu MŠMT ČR č. 20 594/99-22 pro osmiletý cyklus. Minimální hodinové dotace pro jednotlivé předměty jsou dodrženy, disponibilní hodiny jsou využity v souladu s koncepčními záměry školy. Výuka tříd se zaměřením na sportovní přípravu respektuje výše uvedené učební plány MŠMT ČR a dosud platný Výnos MŠ ČR č. 17 780/87-33. Podléhá zvláštnímu režimu (financování, odborné a metodické řízení, stavba rozvrhu), který je v gesci odboru tělovýchovy a sportu MŠMT. Předmět tělesná výchova je nahrazen sportovní přípravou s hodinovou dotací 10 – 18 hodin týdně. Tím nutně dochází k překročení celkové týdenní hodinové dotace stanovené výše uvedenými učebními dokumenty. Školou rozpracované učební plány a jejich úpravy pro čtyřletý i šestiletý cyklus včetně překročení týdenní hodinové dotace nad rámec 32 hodin pro zaměření 020 byly schváleny MŠMT ČR pod č. 34 097/99-22. Žáci vyšších ročníků mají možnost výběru ze sedmi volitelných předmětů (konverzace v cizím jazyce, semináře a cvičení z biologie a společenských věd), žáci tříd se zaměřením na sportovní přípravu navštěvují předmět teorie sportovní přípravy. Z nepovinných předmětů jsou realizovány sportovní hry. V souladu s profilem absolventa mohou žáci získat trenérskou kvalifikaci, masérský kurz a osvědčení instruktora školního lyžování. Specifické potřeby žáků jsou zohledňovány možností změny studijního zaměření v průběhu studia, mimořádně talentovaných žákům povolil ředitel školy studium podle individuálního studijního plánu při zachování rozsahu vzdělání stanoveného učebním plánem a učebními osnovami v souladu s § 42 školského zákona.

Koncepční záměry a plánování tvoří ucelený systém s účinnou zpětnou vazbou. Plánování je celkově na vynikající úrovni.

Organizování

Ředitel školy jako statutární zástupce organizace jmenoval své zástupce pro pedagogickou i sportovní činnost školy. Organizační struktura, vzájemné vazby a koordinace jednotlivých složek systému vyplývají z kvalitně zpracovaného organizačního řádu. V něm jsou stanoveny kompetence, povinnosti a delegovány pravomoci na vedoucí pracovníky, výchovného poradce, vedoucí předmětových komisí, třídní učitele, vedoucí trenéry, provozní i ekonomické zaměstnance. Školní řád je zpracován s ohledem na plynulý chod školy, obsahuje pravidla pro chování žáků a omlouvání absence, postihuje problematiku sociálně patologických jevů. Poskytuje žákům prostor pro zodpovědnost za vlastní chování s ohledem na dobré jméno školy. Jasně a srozumitelně vyjádřená práva žáků odpovídají podmínkám školy. Pro sjednocení klasifikace při hodnocení žáků používá škola interní klasifikační řád, který byl v průběhu inspekce aktualizován a upraven v souladu s vyhláškou č. 354/1991 Sb., o středních školách. Učitelé je převážně akceptováni, s výjimkou ustanovení týkající se

zdůvodnění klasifikace a hodnocení výkonu žáka, které bylo realizováno pouze v některých hospitovaných hodinách. Pedagogická rada jako poradní orgán ředitele školy hodnotí prospěch, chování a absenci žáků, řeší výchovně vzdělávací problémy. Ze zápisů z jednání však nevyplývá diskuse ani usnesení. U žáků neklasifikovaných pro závažné objektivní příčiny podle § 9 odst. 3, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., není v zápisech uváděn termín náhradního vyzkoušení. V třídních výkazech a na protokolech, dokládajících vyzkoušení žáka v náhradním termínu jsou potřebné údaje uvedeny. Odborným poradním orgánem je sportovní rada. Jejími členy jsou ředitel školy a jeho zástupci, vedoucí trenéři a další odborníci určení ředitelem školy. Zabývá se především koncepčními a organizačními záležitostmi a kontrolou plnění úkolů.

Podle § 7 odst. 5 písm. a, b, c Výnosu MŠ ČR čj. 17 780/87-33 a se souhlasem MŠMT ČR čj. 10 987/2001-50 umožňuje ředitel školy v odůvodněných případech po projednání v pedagogické a sportovní radě žákům změnu studijního zaměření z oboru 79-41-K/020 na obor 79-41-K/013 a naopak. Rozhodnutí ředitele školy vydaná při změně studijního oboru mají náležitosti správního řádu, vycházejí z podkladů třídních učitelů a trenérů a jsou podložena souhlasem zákonného zástupce žáka.

Předmětové komise koordinují metodickou stránku výchovně vzdělávacího procesu, zodpovídají za kontinuitu výuky mezi navazujícími ročníky a plnění osnov, dávají řediteli školy podněty v oblasti plánování a materiálního zabezpečení výuky. Zjištěné nedostatky v plnění učebních osnov společenskovedních předmětů vypovídají o různé kvalitě plnění povinností předsedů komisí vzhledem ke kompetencím vymezeným v organizačním řádu.

Rozvrh hodin teoretické výuky tříd se zaměřením na tělesnou výchovu respektuje § 14 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, tj. žáci mají v jednom dni nejvýše osm hodin výuky s polední přestávkou. Ve třídách se zaměřením na sportovní přípravu je v souladu se schválenými učebními dokumenty vyučován profilující předmět sportovní příprava 10 – 18 hodin týdně, tedy nad rámec stanovené osmihodinové výuky pro teoretické vyučování. Od šk. roku 2000/01 je z důvodů efektivního využívání finančních prostředků vytvořeno 6 heterogenních tříd, v nichž jsou zařazeni žáci obou studijních zaměření. Vzhledem k rozložení sportovní přípravy do dopolední a odpolední výuky, heterogenním třídám a navýšenému počtu hodin sportovní přípravy je rozvrh hodin sestaven s ohledem na plynulý chod školy, nesplňuje však psychohygienické zásady. Rovněž rozložení pracovišť pro výuku sportovní přípravy klade velké nároky na organizaci výuky a ovlivňuje tak psychohygienu rozvrhu.

Povinná dokumentace je vedena úplně, kvalitně a v souladu s právními normami. Drobné administrativní nedostatky byly převážně odstraněny v průběhu inspekce. Vnitřní informační systém je velmi dobře zajištěn a odpovídá potřebám učitelů i žáků. Rodiče jsou průběžně o studijních výsledcích a chování žáků informováni prostřednictvím studijních průkazů, v případech hodných zřetele informuje škola zákonného zástupce žáka závčas a prokazatelným způsobem. Výroční zpráva obsahuje údaje požadované zákonem ČNR č 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů a byla projednána na poradě pracovníků.

Škola je členem Asociace školních sportovních klubů (AŠSK), spolupracuje s brněnskými sportovními kluby, svazy a jednotami a Magistrátem města Brna. Veřejnosti se prezentuje prostřednictvím výroční zprávy, tisku a médií, vydává jubilejní ročenku. Sportovní gymnázium je svými aktivitami centrem sportovního dění v regionu.

Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy, organizování se opírá o právní normy, drobné nedostatky nemají zásadní vliv na celkovou kvalitu. Organizování je celkově na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení je založeno na systému plánování a porad, koordinaci a propojení výchovných, vzdělávacích a sportovních cílů. Řízení školy vychází z principu spolupráce a participace všech vedoucích pracovníků. Ředitel školy preferuje demokratický styl řízení, otevřeným a vstřícným přístupem vytváří příznivé podmínky pro práci pedagogických a ostatních pracovníků. Příznivé klima školy navozuje prostředí důvěry, které se promítalo i do hospitovaných hodin. Učitelé a trenéři se podílejí na plánování, tvorbě a úpravě učebních dokumentů a jsou motivováni k účasti na reprezentaci školy. Odborná a pedagogická způsobilost učitelů a trenérů je využívána v dostatečné míře. Přestože nejsou zpracovány záměry v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, učitelé se zúčastňují seminářů a odborných kurzů podle vlastního zájmu a finančních možností školy, trenéři navštěvují semináře pořádané sportovními svazy. Začínajícím pedagogům je zabezpečena odborná i metodická pomoc prostřednictvím uvádějícího učitele. Systém hodnocení pracovníků je vytvořen, odměňování pracovníků je diferencované. Kritéria pro vyplácení nenárokových složek platu zohledňují především práci nad rámec stanovených povinností. Systém pravidelného sebehodnocení školy dosud není vytvořen.

Vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Systém kontroly vychází z podrobného a kvalitně zpracovaného plánu, v němž jsou stanoveny priority a odpovědnost za daný úsek. Kontrolní mechanismy postihují všechny oblasti činnosti školy, včetně hospodaření školy, BOZP, domova mládeže a provozu autobusu. Kontrolu výchovně vzdělávací činnosti formou hospitací vykonávají ředitel, oba zástupci a vedoucí trenéři. Předsedové předmětových využívají svých kompetencí spíše ojedinele. Přestože jsou v plánu hospitační činnosti uvedeny hlavní cíle, které mají být při hospitaci sledovány, některé záznamy z hospitací mají spíše popisný charakter. Hospitační zjištění jsou s učiteli projednávána individuálně, výsledky kontrol nejsou analyzovány v širším kolektivu. Podle inspekčních zjištění jsou rezervy v účinné kontrole plnění učebních osnov a četnosti hospitací, jak ukazují závažné nedostatky ve společenskovedních předmětech. Velmi dobře je realizována kontrola v oblasti sportovní přípravy. Kontrolní činnost v jednotlivých sportovních odvětvích vykonává vedoucí trenér, včetně denní kontroly zahájení a průběhu tréninků. Účastí na soutěžích získává zpětnou vazbu o dosahovaných výsledcích žáků. Kontrolou studijních výsledků žáků se zabývá pedagogická rada. Značnou pozornost věnuje výchovná poradkyně systematickému sledování výsledků maturitních zkoušek a úspěšnosti žáků v přijímacím řízení na vysoké školy. Vedení školy získává zpětnou vazbu o kvalitě poskytovaného vzdělání v oblasti sportovní přípravy vyhodnocováním úspěchů žáků na soutěžích a olympiádách. Výsledky analýz jsou využívány pro pozitivní motivaci a odměny žáků. Systém pravidelného hodnocení znalostí žáků prostřednictvím kontrolních testů vytvořen není, ve šk. roce 1998/99 byly aplikovány testy Kalibro v 1. ročníku čtyřletého studia a ve šk. roce 1999/2000 v sekundě šestiletého studia.

Kontrolní mechanismy jsou vytvořeny pro veškerou činnost školy, v oblasti kontroly kvality výuky jsou méně účinné. Celkově mají průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

V řízení školy převažují pozitiva, jako celek je na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Družstva žáků školy se účastní řady středoškolských soutěží (basketbal, volejbal, atletika, házená, plavání, softbal a další), ve kterých dosahují velmi dobrých výsledků. Škola organizuje sportovní soutěže pro žáky základních i středních škol v Brně (např. oblastní kolo středoškolského poháru v atletice, přebor ZŠ a víceletých gymnázií ve volejbalu dívek, ligu ZŠ ve volejbalu dívek). Žáci a absolventi školy dosahují vynikající výsledky ve sportovních soutěžích např.:

- účast na OH v Sydney - sportovní gymnastka
- účast na MSJ v atletice - finále ve skoku do výšky
- členky týmu ve volejbalu – 1. místo na MEJ
- účast v seniorské reprezentaci ČR ve volejbalu
- účast v seniorské reprezentaci ČR v plavání atd.

Ve školním roce 2000/2001 má škola celkem 35 reprezentantů z celkového počtu 209 kmenově zařazených žáků.

V této oblasti jsou výsledky školy mimořádné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 22 664/2000-21 ze dne 30. 6. 2000, Změna zřizovací listiny čj. 21 991/98-21, Výkaz o gymnáziu ze dne 30. 10. 2000
- Koncepce školy, roční plán činnosti, týdenní plány práce, plán kontrolní činnosti, výchovného poradenství, minimální protidrogový program
- Rozpracované učební plány pro realizované studijní obory a cykly, schválené MŠMT ČR čj. 34 097/99-22, volitelné a nepovinné předměty vyučované ve šk. roce 2000/01
- Tematické plány a učební osnovy hospitovaných předmětů
- Vyjádření odboru tělovýchovy a sportu MŠMT ČR čj. 10 987/2000-50 k naplňování směrnice čj. 17 780/87-33 při realizaci studijního oboru 79-41-K/020 -sportovní příprava
- Organizační řád, organizační schéma, školní řád, vnitřní klasifikační předpis
- Zápisy z pedagogických rad, sportovní rady, provozních porad, předmětových komisí
- Třídní knihy a třídní výkazy šk. roku 2000/01
- Protokol o přijímacím řízení pro šk. rok 1999/2000
- Protokoly o komisionálních zkouškách za šk. rok 1999/2000
- Výroční zpráva o činnosti školy za šk. rok 1999/2000, zpráva o hospodaření školy za rok 1999
- Rozvrh hodin teoretické výuky, délky přestávek, osobní rozvrh trenérů kmenových sportů
- Osobní dokumentace žáků, přehled žáků se specifickými poruchami učení,
- Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosaženém vzdělání)
- Sportovní výsledky žáků ve šk. roce 1999/2000
- Dotazník ředitele před inspekcí, jubilejní ročenka Sportovního gymnázia

ZÁVĚR

Škola velmi dobře naplňuje svoji koncepci a kvalitně připravuje žáky zejména v rámci svého zaměření. Výuka profilujících předmětů - sportovní příprava a tělesná výchova je efektivní, pro žáky podnětná a celkově hodnocena jako vynikající. Výsledky žáků školy, které dosahují na republikových i mezinárodních soutěžích, hodnotí ČŠI jako ojedinělé a příkladné a jsou významným ukazatelem úrovně a kvality výchovně vzdělávacího procesu. Kvalita výchovně vzdělávací činnosti ve sledovaných předmětech je celkově velmi dobrá. V řízení školy převažují pozitiva, rezervy byly zjištěny v účinnosti kontrolních mechanismů, jak dokládají zjištěné nedostatky v plnění učebních osnov ve společenskovědních předmětech.

Česká školní inspekce při hodnocení efektivity vynaložených finančních prostředků sledovala zejména ty části rozpočtu, které jsou vázány bezprostředně na kvalitu a podmínky výchovně vzdělávacího procesu. Pozornost byla zaměřena na nákup a efektivní využívání učebnic a vyučovacích pomůcek, nákup programového vybavení školy a na vzdělávání pracovníků v rozpočtovém roce 2000. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu, které byly rozpočtovány na výše uvedené položky jsou využívány efektivně v souladu s jejich určením.

Činnost školy ve sledovaných oblastech hodnotí Česká školní inspekce celkově jako velmi dobrou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Marie Machálková	Marie Machálková v. r.
Členové týmu	Mgr. Stanislav Čada	Stanislav Čada v. r.
	PhDr. Charlotta Grenarová	Charlotta Grenarová v. r.
	Mgr. Jaroslava Kněnická	Jaroslava Kněnická v. r.

V Brně dne 31. března 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. dubna 2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
PaedDr. František Odehnal	František Odehnal v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Ředitel školy:	2000-04-10 předáno osobně	František Odehnal v. r.
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Krajský úřad Brněnského kraje, odbor školství	243/01	2000-04-24
Zřizovatel: MŠMT ČR	241/01	2000-04-24

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	připomínky nebyly doručeny